

ALKALAY MONAROV
אלקלעי מונרוב

בקרה וניהול סיכונים

בית באומן בר ריבנאי, החילזון 6 ר"ג 52522
טל 6125612 פקס 7513588

www.almo.co.il ofera@almo.co.il

המעילות הנפוצות ביותר

עופר אלקלעי, רו"ח

מוסמך במשפטים, CIA, CFE

האם קיימת חובת הגשת תלונה במשטרה?

לא קיימת חובה בחוק בכל סוגי הארגונים!

סעיף 262 לחוק העונשין- אי מניעת פשע

"מי שידע כי פלוני זומם לעשות מעשה פשע ולא נקט בכל האמצעים הסבירים למנוע את עשייתו או את השלמתו, דינו – מאסר שנתיים".

דיווח לרשות לניירות ערך

דיווח על כל פרט שיש בו להשפיע באופן מהותי על פעילות החברה ותוצאותיה הכספיות.

גופי פיקוח

יש לדווח למפקח על הביטוח והמפקח על הבנקים על מעילה בארגון בסכום של 20,000 ₪ ומעלה.

מרכיבי המעילה

הסתרה

גניבת הנכס

- רישומים כוזבים בספרים
- שימוש במסמכים מזויפים
- מניפולציה בספירות
- בלבול והשמדת רישומים
- הסטת האשמה

- מזומן
- שקים
- מלאי
- מידע

המחאות

- שינוי שם המוטב לדוגמא מ"מס הכנסה" ל"נמס הכנסה"
- שינוי שם המוטב באמצעים כימיים
- זיוף חתימות של מורשי חתימה ורישום פקודות זיכוי לספק
- רישום שקים עם עט מחיק ושינוי שם המוטב והסכום
- גניבת המחאות הממתינות לחתימה בארגון/ מהמדפסת
- הדבקה של ניר דבק על שם המוטב
- סריקה/צילום של המחאות
- הדפסה של המחאות במדפסת חיצונית
- הזמנת המחאות ללא אישור מבית הדפוס
- שימוש בהמחאות חוזרות של גורמים שלא אותרו

מניעת מעילות - המחאות

- מעבר להמחאות שמופקות על דף חלק

- ביצוע התאמות בנק ברמה יומית

- בקרה אחרי הגורם הפודה באינטרנט

- מנגנון CALL BACK עם הבנק

- בקרה אחרי כמות השקים שהועברו לחתימה

- ביצוע ספירות מלאי של שקים ריקים

- משלוח רשימת המחאות לבנק

- שמירה פיזית של המחאות בכספת

- הגנות - סגירת שם המוטב בכוכביות, קרוס, כתיבה

- בטוש, הגבלת שינוי סכום וזמן, העתקי שמש, הולוגרמה

העברות בנקאיות

- שינוי שם המוטב על העברה קודמת שנשלחה
- זיוף חתימות של מורשי חתימה על טופס העברה

מניעת מעילות - העברות בנקאיות

- סימון של העברות שנשלחו לבנק
- מנגנון CALL BACK עם הבנק
- התאמת בנק יומית
- הפקת טופס העברה רק מהמערכת
- ביצוע העברה רק בתוך חשבונות הקבוצה

מס"ב

- משלוח טופס שינוי פרטי חשבון בנק מזויף
- שינוי פרטי חשבון הבנק של ספק קיים
- שינוי קובץ המס"ב שנשמר ברשת

מניעת מעילות – מס"ב

- בקרה אחרי שינוי חשבון בנק של ספקים
- שינוי חשבון בנק של ספק על ידי שני גורמים
- בדיקה של חשבוניות המצורפות למס"ב
- ביצוע בדיקה שהקובץ לא שונה
- קבלת המחאה מבוטלת
- קבלת טופס מקורי בלבד

תשלומי שכר

- רישום עובדים פיקטיביים
- המשך תשלום לעובדים שעזבו
- גמר חשבון מנופח
- תשלום שכר כפול
- דיווחי שעות כוזבים
- שינוי מרכיבי שכר
- שינוי קופות של עובדים
- משחקים בברוטו נטו

מניעת מעילות בתחום השכר

- בקרה על כל שינוי במרכיבי שכר ברמה חודשית
- בקרה על עובדים עם אותו חשבון בנק, כתובת, שם משפחה
- בקרה על עובדים שירדו ונוספו
- בקרה תקציבית של כל מנהל מחלקה
- השוואה של מקבלי שכר למול רשימת נכנסים/אוכלים
- שימוש בכרטיסי נוכחות ביומטרים
- הפרדת תפקידים בין מחלקת משאבי אנוש ומחלקת שכר

גניבת מלאים

- רישום השמדות מלאי כוזבות
- ביצוע המרות מלאי בין פריטים יקרים לפרטים זולים
- זיוף ספירות מלאי (ספירה כפולה, משגור, החזרות, טעויות בספירה)
- עדכון ספירות מלאי יזומות
- שינוי מחירים מתחת לעלות וקבלת כספים מהספק
- אישור קבלת סחורה בהיקף גדול יותר או באיכות נמוכה יותר
- החזרות מלאי כוזבות למחסן
- הודעה על פתיחת מחסן חדש של לקוח

מניעת גניבת מלאים

- ליווי קב"ט לכל השמדת מלאי ואישור במחשב
- בקרות על ביצוע המרות מלאי
- בדיקת מגמות של רכישות בחנות המפעל על ידי עובדים
- בקרה הדוקה על ספירות מלאי
- בקרה על ספירות מלאי יזומות
- צמצום כמות המורשים לביצוע פעולות במלאי
- בקרת קליטה וניפוק על ידי שני גורמים
- הצבת מצלמות בנקודות קליטה וניפוק
- מעבר לשימוש במערכות לניהול רצפת המלאי

החזרי הוצאות

- שימוש במקור וצילום
- שימוש בחשבונית, חשבון עסקה וקבלה של אותה הוצאה
- שינוי סכום ההוצאה באמצעות הוספת סיפרה בסוף מ 40 ל 400 או שינוי סיפרה מ 1 ל 4 לדוגמא
- הגשת הוצאות פרטיות
- איסוף חשבוניות

מניעת מעילות בנושא החזרי הוצאות

- בדיקה של הוצאות בימי שישי שבת
- בדיקת רציפות מספרי חשבוניות
- בדיקת הוצאות בימים בהם העובד בחופש
- בדיקה למול הספק
- בדיקת הוצאות בדוחות חודשים שונים

גבייה

- רישום זיכויים בגין החזרות/מלאי פגום
- אי רישום תקבולים בקופה
- גניבת תקבולים במזומן ומתן שקים עתידים של מקורבים
- גניבת תקבולים ומתן קבלות מזויפות או של עסק אחר
- שימוש חוזר בקבלות של העסק
- הסטת תקבולים לחשבון אחר
- הסבת המחאות

מניעת מעילות - גבייה

- בקרה עלח זיכויים במערכת
- התקנת מצלמות גלויות וסמויות
- שימוש בלקוח סמוי
- שימוש בנומראטור
- ביצוע מעקב אחרי נתוני גבייה מול תקופה קודמת
- סימון שטרות של 200 ₪
- בדיקת שינוי ביחס בין המחאות למזומן
- הפרדת תפקידים בין הגורם המקבל לבין הגורם הרושם

מניעת עבירות שוחד

- ביצוע רוטציה של ספקים ואנשי רכש
- ביצוע בדיקות פוליגרף/אמינות לאנשי רכש
- קבלת הזמנות למחשב ולא לפקס
- בדיקה של פיצול הזמנות
- בדיקת הזמנות בסכומים קרובים לרף תחתון המחייב מכרז
- בדיקת תלונות על איכות מוצר או מועדי הספקה
- בדיקת תבניות קבועות של הצעות מספקים
- השוואת מחירים למחיר השוק
- בדיקת מספרי חשבונות מס רציפים

תשלומים לספקים

- משלוח חשבוניות כפולה עבור אותו שירות/ מוצר
- זיוף חשבון של ספק ולקיחת הכסף
- חשבוניות בניגוד להסכם
  - ✓ אי קיזוז מקדמות
  - ✓ איכות נמוכה ממה שסוכם
  - ✓ אספקת כמות נמוכה יותר/ ביצוע חלקי
  - ✓ טעויות במחיר טעויות בסיכומים, הכפלות, מידוד, שע"ח
  - ✓ פיצול סעיף בחוזה למספר סעיפים
  - ✓ דרישת תוספות ושינויים

מניעת מעילות תשלומים לספקים

- הכנסת מערכת לוגיסטית לתשלום לספקים
- בדיקת ספקים עם כתובת מרוחקת לארגון
- בדיקת ספקים לא פעילים
- בדיקת מספרי חשבונות מס רציפים
- מניעת תשלום לאותו מספר חשבונות
- הצפה של סכומים זהיים
- הצלבה בין חשבון בנק של ספק לחשבון העובדים
- הצלבה של חשבון בנק של ספקים

השקעות

- ביצוע פעולות סרק בתיקים – חיבוץ
- ביצוע פיצולים של עסקאות בצורה לא תקינה
- הונאות פונזי
- העברת כספים מחוץ לחברה

מניעת מעילות

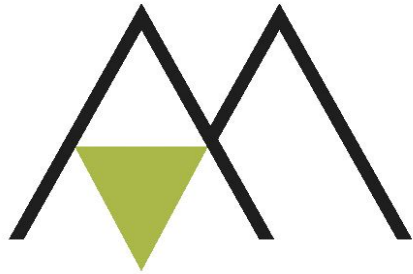

- קו חם
- ביצוע סקרי סיכונים
- מיון וקליטת עובדים
- איתור חריגים ומגמות
- יציאה רצופה לחופשה
- כתיבה והטמעה של קוד אתי
- ביצוע בדיקות פתע
- הקפדה על הפרדת תפקידים
- ביצוע רוטציה

דגלים אדומים - התנהגותיים

- עושר בלתי מוסבר
- אי יציאה לחופש
- בעיות הימורים, סמים, אלכוהול
- בעיות כספיות
- עודף רצון לסייע
- מניעת ביקורת
- ריכוזיות או בלעדיות על תחום
- עבודה בשעות לא סבירות

שאלות?

ALKALAY MONAROV
אלקלעי מונרוב

בקרה וניהול סיכונים

חקירת מעילות
ייעוץ במניעת מעילות
ביקורת פנימית
ביקורת מערכות מידע
עריכת סקרי סיכונים